

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Milady Haplové v právní věci žalobkyň **ad a) G. Ch.**, a **b) T. Ch.**, obě zastoupené Mgr. Janem Lipavským, advokátem se sídlem v Hradci Králové, Velké náměstí 135, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o kasační stížnosti žalobkyň proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové č. j. 30 Az 49/2004 – 32 (30 Az 50/2004 – 27) ze dne 30. 11. 2004,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 30. 11. 2004 č. j. 30 Az 49/2004 – 32, (30 Az 50/2004 – 27), **se z r u š u j e** a věc **se v r a c í** tomu soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností napadly žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“), nadepsaný rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové (usnesením ze dne 14. 9. 2004 krajský soud spojil ke společnému projednání věci vedené pod sp. zn. 30 Az 49/2004 a 30 Az 50/2004 s tím, že nadále budou vedeny pod sp. zn. 30 Az 49/2004), kterým byly zamítnuty jejich žaloby proti rozhodnutím žalovaného č. j. OAM-923/VL-10-K04-2002 a č. j. OAM-924/VL-10-K04-2002 obě ze dne 17. 2. 2004. Rozhodnutími správního orgánu nebyl stěžovatelkám udělen azyl pro nesplnění podmínek uvedených v § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „azylový zákon“). Zároveň správní orgán rozhodl, že se na stěžovatelky nevztahuje překážka vycestování podle § 91 téhož zákona. Soud po přezkoumání uvedených rozhodnutí z hlediska uplatněných obecných odkazů na určitá ustanovení zákona dospěl k závěru o nedůvodnosti žalob. Dovedil, že stěžovatelkám nesvědčily důvody pro udělení azylu ve smyslu § 12, § 13 a § 14 azylového zákona, neboť ve správním řízení nebylo zjištěno, že by jednání členů náboženské sekty bylo možno

podřadit pod některý z důvodů pro udělení azylu ve smyslu § 12 zákona o azylu a není rovněž dán důvod pro udělení azylu podle § 13 a § 14 azylového zákona. Podle soudu žalovaný měl dostatek podkladů pro vydání rozhodnutí, dal možnost stěžovatelkám se s těmito podklady seznámit, vyjádřit se k nim, či navrhnout jejich doplnění. Žalovaný se podrobně zabýval objektivní situací v zemi původu a tvrzenými důvody v žádosti o azyl a proto soud dospěl k závěru, že v řízení před správním orgánem nedošlo k porušení ustanovení o řízení a proto rozhodnutí nejsou pro tento důvod nezákonná. Soud se ztotožnil i s hodnocením žalovaného, že stěžovatelkám nesvědčí překážka vycestování ve smyslu § 91 azylového zákona, neboť z informací o zemi původu a z údajů uváděných stěžovatelkami nebylo možno učinit závěr, že by náležely k osobám ohroženým skutečnostmi, základajícím překážky vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu. Z uvedených důvodů krajský soud v souladu s ust. § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) zamítl žalobu jako nedůvodnou.

V podané kasační stížnosti stěžovatelky napadají rozsudek krajského soudu v celém rozsahu z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Naplnění důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. spatřují v nesprávném posouzení právní otázky soudem, a sice, zda je možno na jejich případ vztáhnout § 12 azylového zákona. Stěžovatelky se ve své domovské zemi dostaly do potíží poté, co vstoupily do Církve Kristovy díky jejíž praktikám přišly o byt, byly vystaveny psychickému nátlaku a když požádaly o pomoc policii, tato nezasáhla. Domovský stát tedy nedokázal zajistit ochranu před uvedeným jednáním, proto mají odůvodněný strach z pronásledování z důvodu náboženství, a tudíž plní podmínky pro udělení azylu uvedené v § 12 azylového zákona. Rozhodnutí žalovaného je nezákonné a krajský soud pochybil, pokud o nezákonnosti tohoto rozhodnutí z důvodů shora nerozhodl. Naplnění důvodu podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. stěžovatelky spatřují v tom, že rozhodnutí žalovaného není v souladu s ust. § 47 odst. 5 správního řádu podepsáno oprávněnou osobou a nemůže tedy mít účinky správního rozhodnutí, tj. vlastně se o správní rozhodnutí pro jeho neúplnost nejedná. Krátká doba mezi vyhotovením rozhodnutí a doručením tohoto rozhodnutí žadateli v příslušném azylovém středisku vylučuje, aby se oprávněná osoba alespoň seznámila s obsahem rozhodnutí a proto je vydáno zcela bez jejího vědomí. Z uvedeného důvodu jsou stěžovatelky přesvědčeny, že rozhodnutí žalovaného nemohlo být a ani nebylo v době doručení stěžovatelkám rozhodnutím, které by bylo bezvadné, resp. prosto závažných vad, které by mohly způsobit jeho nezákonnost. V době jeho doručení neměla oprávněná osoba vědomost o jeho obsahu, bylo tedy vydáno bez jejího vědomí a skutečnost, že se následně oprávněná osoba s obsahem rozhodnutí seznámí a jeho jedno vyhotovení opatří svým podpisem, nemůže počáteční nicotnost rozhodnutí zhojit. Naplnění důvodu podle § 103 odst. 1 písm. b) stěžovatelky spatřují také v tom, že se před vydáním rozhodnutí nemohly vyjádřit k podkladům, ke způsobu jejich zjištění, popř. navrhnout doplnění a dovozují, že taková možnost musí být účastníkovi řízení dána v době, kdy se chystá správní orgán rozhodnout. Neměly tudíž reálnou možnost využít tato svá práva zajištěná správním řádem a proto tímto postupem došlo k porušení jejich procesních práv. Způsob jakým správní orgán naplnil ust. § 33 odst. 2 správního řádu není správný, neboť žadatel není upozorněn na možnost předkládat a navrhopvat či doplňovat jiné důkazy, než správním orgánem předložené. Žadatelé mají právo seznámit se nejen s podklady pro rozhodnutí, ale i s celým obsahem spisu. Právo vyplývající z ust. § 33 odst. 2 správního řádu stěžovatelky neměly možnost účinně využít v celém rozsahu. Naplnění důvodu kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. d) spatřují stěžovatelky v tom, že soud pochybil, pokud je nevyzval k doplnění jejich žaloby, čímž by nedošlo a nemohlo dojít k nepřipustnému rozšíření žalobních bodů, neboť žádné způsobitelné žalobní body nebyly uplatněny. Pokud takto krajský soud nepostupoval, došlo k porušení základních práv žalobce, zejména pak práva

na soudní ochranu, na spravedlivý proces a rovnost účastníků řízení. S ohledem na uvedené důvody stěžovatelky navrhly Nejvyššímu správnímu soudu, aby rozsudek krajského soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení a zároveň požádaly o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, neboť okamžité vycestování z území ČR by bylo nepřiměřeným zásahem do jejich osobních poměrů, protože se v případě návratu obávají o svou svobodu, život a zdraví.

Žalovaný popřel oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť stížní námitky nejsou důvodné a ve věci neudělení azylu podle § 12 zákona o azylu odkázal na správní spis a své rozhodnutí. V otázce formálních náležitostí správního rozhodnutí odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu a shledal neopodstatněnou námitku nemožnosti seznámit se s podkladovými materiály pro vydání rozhodnutí. Proto navrhl zamítnutí kasační stížnosti a nepřiznání odkladného účinku pro nedůvodnost.

Nejvyšší správní soud na základě kasační stížnosti přezkoumal napadené rozhodnutí krajského soudu v souladu s ust. § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnily stěžovatelky v podané kasační stížnosti. Při projednání věci se musel nejprve zabývat stížní námitkou, týkající se vad řízení před soudem a zvážil následující:

Podle ust. § 71 odst. 1 s. ř. s. musí žaloba kromě obecných náležitostí podání (§ 37 odst. 2 a 3 s. ř. s.) obsahovat označení napadeného rozhodnutí a den jeho doručení nebo jiného oznámení žalobci, označení osob na řízení zúčastněných, jsou-li žalobci známy, označení výroku rozhodnutí, které žalobce napadá, žalobní body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné, jaké důkazy k prokázání svých tvrzení žalobce navrhuje provést a návrh výroku rozsudku. Podle věty třetí odst. 2 tohoto ust. může žalobce rozšířit žalobu na dosud nenapadené výroky rozhodnutí nebo jí rozšířit o další žalobní body jen ve lhůtě pro podání žaloby.

Ust. § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. ukládá povinnost žalobci uvést v žalobě konkrétní, (tj. ve vztahu k žalobci a k projednávané věci individualizovaná) skutková tvrzení a konkrétní právní argumentaci, z nichž plyne, z jakých důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné. Žalobce je tedy povinen vyličit, jakých konkrétních nezákonných kroků postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v řízení předcházejícím vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samým a rovněž je povinen uvést svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti. Vyličení skutkových okolností přitom nemůže být toliko typovou charakteristikou určitých obvyklých nezákonností, k nimž při vyřizování věcí určitého druhu může docházet, ale musí být individualizovaným, a tedy od jiných skutkových okolností jednoznačně odlišitelným popisem. Právní náhled na věc pak nemůže být toliko obecným odkazem na určitá ustanovení zákona a na práva či povinnosti v nich stanovené, ale musí aplikovatelné právní normy subsumovat na vyličená skutková tvrzení a obsahovat konkrétní – o tyto skutkové okolnosti – se opírající právní výtky, tj. tvrzení o porušení práva. Nelze se ztotožnit s názorem, že při obecném výčtu porušených ustanovení správního řádu soud žalobu může projednat v takto obecných mezích, tedy z hlediska, zda nebyla porušena označená ustanovení správního řádu. Takový přezkum by nemohl být přezkumem omezeným, naopak, pokud by soud takovou žalobu považoval za projednatelnou, musel by vymezit všechny povinnosti, které jsou označenými ustanoveními správního orgánu uloženy, podřadit jim veškeré jeho úkony a posoudit, zda ustanovením zákona odpovídají či nikoliv, stejně jako by z těchto hledisek musel plně zkoumat vydané rozhodnutí. K žalobě postrádající

skutkové výtky by se tak mnohdy dostalo žalobci podrobnějšího přezkumu, než pokud by jimi byl rozsah přezkumu vymezen. Ve vztahu k porušení předpisu hmotněprávního by nedostatek skutkového vymezení žalobních bodů a pouhý odkaz na ustanovení právního předpisu znamenal rozbor všech v úvahu přicházejících podmínek jeho naplnění, což je nereálné. Nakonec by pak akceptace podobných nedostatků žalobních bodů vedla k popření povinnosti žalobní body označit. V této argumentaci a v posouzené věci vychází Nejvyšší správní soud z dosud nepublikovaného rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005 č. j. 2 Azs 92/2005 – 57.

Ze soudních spisů Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatelky shodně v žalobě pouze uvedly, že v předcházejícím řízení o udělení azylu v ČR byly zkráceny na svých právech, a proto napadají předmětné rozhodnutí v rozsahu výroků, kterými jim žalovaný neudělil azyl podle § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona o azylu a nevztáhl na ně překážku vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu a parafrázovaly některá ustanovení správního řádu a zákona o azylu, která měla být správním orgánem porušena. Pokud jde o skutkové důvody, na jejichž základě tvrdí porušení zákona, odkázaly na spisový materiál, který se vztahuje k jejich žádosti o udělení azylu. V žalobách tak zcela absentují jakákoliv konkrétní skutková tvrzení o nezákonnostech a rovněž právní výtky, neboť citovaná ustanovení zákona nejsou jakkoli subsumována na konkrétní skutková tvrzení.

Takové žaloby s prostým výčtem paragrafů správního řádu, případně jejich parafrází, bez jakékoliv specifikace, nelze tedy považovat za žaloby způsobilé k projednání. Soud není povinen ani oprávněn sám vyhledávat možné nezákonnosti správního aktu a nepostačí proto, vytýká-li žaloba obecně, že zákon byl porušen a případně pouze v obecné rovině odkazuje na zákonná ustanovení, nebo vytýká-li, že řízení bylo vadné, aniž by zároveň poukazovala na konkrétní skutečnosti, z nichž je takové tvrzení dovozováno. Rovněž pouhý odkaz na spisový materiál není možný, neboť jak je uvedeno výše, skutkové důvody se mají vztahovat ke konkrétnímu namítanému porušení zákona. Soud nemá a nemůže za žalobce podsouvat prosté žalobní citaci procesního předpisu skutkové okolnosti ze spisu.

Nejvyšší správní soud s ohledem na shora uvedené shledal naplnění důvodu kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. v tom, že krajský soud nevyzval žalobkyně k odstranění vad podání ve smyslu ust. § 37 odst. 5 s. ř. s. a pochybil, rozhodl-li o těchto žalobách proti rozhodnutím žalovaného meritorně, tj. věci přezkoumal a žaloby zamítl, neboť v posuzované věci žaloby nesplňovaly náležitosti stanovené v § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

S ohledem na shora uvedené již neměl Nejvyšší správní soud důvod přezkoumávat napadený rozsudek v rozsahu dalších stížných bodů.

Nejvyšší správní soud napadený rozsudek podle § 110 odst. 1 věty první s. ř. s. zrušil a věc vrací krajskému soudu k dalšímu řízení a zavazuje ho shora uvedeným právním názorem.

S přihlédnutím k ust. § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu nerozhodoval Nejvyšší správní soud samostatně o žádosti o přiznání odkladného účinku podané kasační stížností. Žadatel je chráněn před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpení upraveným ve shora uvedeném ustanovení.

V souladu s ust. § 110 odst. 2 věty druhé s. ř. s. rozhodl Nejvyšší správní soud i o nákladech řízení, které předcházelo zrušenému rozhodnutí krajského soudu. Výrok

o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 3 s. ř. s., podle kterého žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta. Z tohoto důvodu nemá, jak stěžovatel, tak i žalovaný právo na náhradu nákladů řízení ani před krajským soudem, ani před soudem kasačním.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 26. dubna 2006

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu

